

La discrepància com a ofensa. (Un article d'Albert Punsola)

14/10/2005



ALBERT PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Periodista

La Setmana de la Mobilitat Sostenible vaig presenciar un incident que com a mínim hauria d'haver suscitat, a aquells que en van ser testimonis, algunes reflexions. Tot va passar en un debat en el què hi havia representants de la Generalitat, de l'Ajuntament, de grups en defensa del transport públic i també dels automobilistes, en concret de

la Fundació RACC. I va ser precisament el portaveu d'aquesta entitat el protagonista, diguem-ne passiu, de l'incident.

Aquest ponent va alertar sobre la poca consciència que existeix sobre el gran volum d'emissions que generen els vols comercials i va exemplificar breument aquest aspecte tot qüestionant l'actitud dels joves gironins que prefereixen viatjar a Roma en un vol de baix cost abans que quedar-se a Girona, sense adonar-se que contribueixen al canvi climàtic més que no pas agafant el cotxe per anar a la Costa Brava. Evidentment el portaveu del RACC va dir moltes més coses, la majoria molt assenyades, però una persona del públic es va sentir ofesa per aquesta referència i li va etzibar -amb un to lleugerament aïrat- que la seva intervenció no era humanista, i el va titllar de fonamentalista.

Més precisió, si us plau Davant de l'ús de qualsevol paraula sempre és bo saber-ne el significat precís. Un fonamentalista és un seguidor del fonamentalisme. Per tant, transcripció del Diccionari de la Llengua Catalana, fonamentalisme: 'Moviment o actitud que ataca qualsevol desviació de les doctrines i pràctiques considerades essencials en un sistema religiós, polític, educatiu'. Com es pot veure, la paraula va ser mal emprada i com diuen els italians: Qui no s'expressa bé és que potser no pensa bé. Però, siguem una mica frívols amb això dels significats i imaginem que viatjar en vols barats és una pràctica essencial del nostre sistema social. Si algú ho critica serà fonamentalista? Més aviat tot el contrari. Serà un heterodox.

Fonamentalista s'ha unit els darrers anys a paraules com feixista o nazi. Totes tres, i potser alguna altra, han esdevingut autèntics comodins lèxics susceptibles de ser llançats al cap d'aquells que discrepen de certs autoanomenats ecologistes i/o altermundialistes - certs, perquè afortunadament no són majoria dins dels seus col·lectius. Hi ha en aquesta pràctica força injustícia i sobretot perill, molt de perill. Perquè si els que es creuen en possessió exclusiva de la veritat tenen ganes un dia de visitar la història poden tenir algun ensurt. Per exemple, descobrir que els nacionalsocialistes (els de veritat) van ser ecologistes convençuts. Naturalment, aquest fet històric ni afegeix bondat a aquesta ideologia ni treu noblesa a la defensa del medi ambient, però serveix per constatar que les coses no són blanques ni negres. Afirmació gairebé ridícula però que, vistes les circumstàncies, sembla que continua sent molt necessària.

Odi al debat Precisament si alguna cosa tenen en comú fonamentalistes, feixistes i nazis és ser enemics declarats del debat. El debat és l'antítesi dels sistemes de pensament que pretenen tenir una explicació única del món, sense que cap altra tingui la seva oportunitat. Afortunadament, el brillant representant del RACC estava tenint la seva oportunitat i la va aprofitar molt bé. Va parlar de les emissions de l'aviació, de la gran complexitat dels problemes de mobilitat i, en aquest context, va subratllar que el dia que el cotxe deixi de contaminar i de contribuir al canvi climàtic continuarà havent-hi embussos. En definitiva que el cotxe ha estat de vegades massa maltractat. Aquesta era la seva tesi, potser discutible, però en cap cas digna de ser menyspreada ni insultada. Més encara, quan el seu defensor és algú que s'ha preocupat durant molts anys dels problemes del medi, tasca de la qual en queda constància en escrits i publicacions.

Quan la resposta a una exposició argumentada és l'exabrupte vol dir que alguna cosa falla. Si el que falla és la capacitat de construir un contrargument encara no estem en un terreny gaire greu. Cadascú és com és, què hi farem. Però si el que hi ha al darrera és la intemperància, compte! D'aquí a la injustícia hi ha un pas. Recordem per exemple que a Barcelona hi ha un col·lectiu de persones que, per no estar d'acord amb una instal·lació sanitària, al seu barri, decideixen tallar la Ronda de Dalt periòdicament i així perjudicar tota l'àrea metropolitana. És el que se'n diu sentit de la proporció.

Cal preguntar-se per què hi ha gent que està disposada a escoltar tot un matí un acte d'intercanvi d'idees i en el minut que li atorguen decideix tallar aquesta dinàmica amb unes noves regles de joc. Vaig estar pensant, en els moments posteriors a l'incident, ofuscat per la indignació, que la clau estava en els mitjans de comunicació. Clar - em vaig dir a mi mateix- com que només fan servir etiquetes per parlar de la realitat, forcen a la gent a pensar també en etiquetes i això, unit a un ús de l'idioma cada vegada més imprecís... Que equivocat estava! La solució anava per un altre camí. Vaig recordar que, a banda de dir no humanista i fonamentalista, aquella persona havia pronunciat alguna frase més en la seva breu intervenció; havia increpat al ponent del RACC així: 'Com s'atreveix vostè a criticar els joves?' Ho va fer enfundat en la seva caçadora juvenil mentre s'apropava a la cinquantena a cada minut que passava. Aleshores ho vaig entendre tot.

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/la-discrepancia-com-a-ofensa-un-article-dalbert-punsola>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/la-discrepancia-com-a-ofensa-un-article-dalbert-punsola>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)



(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat



**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

[Arxiu \(/arxiu\)](/arxiu)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](/tagclouds/chunk/3)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](/tagclouds/chunk/1)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](/tagclouds/chunk/2)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)



[https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888\)](https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888)



[http://www.twitter.com/xarxasost\)](http://www.twitter.com/xarxasost)



[http://youtube.com/xarxasost\)](http://youtube.com/xarxasost)



[\(rss.xml\)](#)